

Deze verkiezingen draaien meer rond afkeer dan rond voorkeur

Bart Kerremans is hoogleraar internationale relaties en Amerikaanse politiek aan de KU Leuven.

07 november 2016

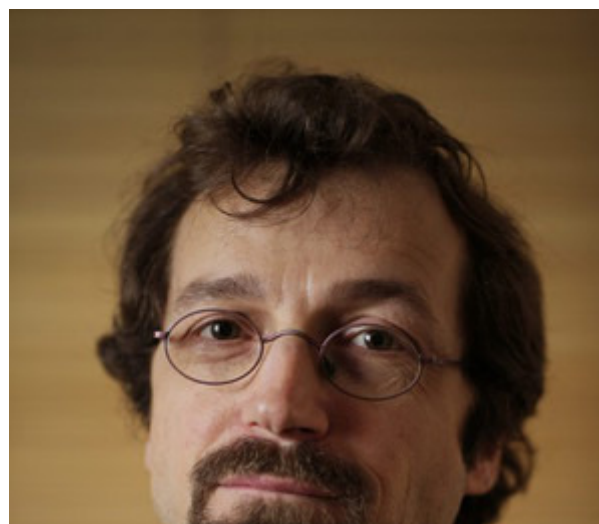
LEES LATER ★

★ Lees later Deel Deel
   3 shares

©AFP

 2

f

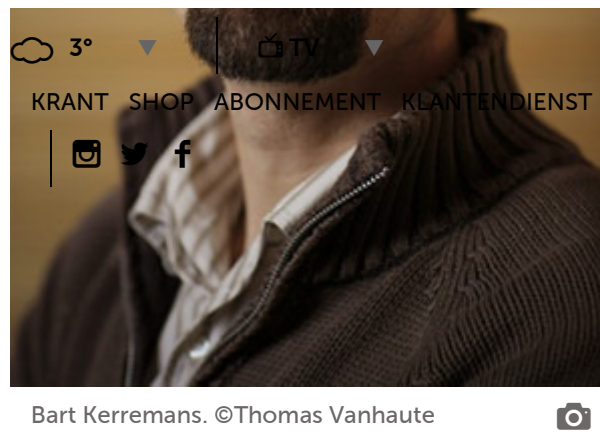

g+

in

3 SHARES

Deze Amerikaanse presidentsverkiezingen zullen nog lang in het geheugen gegrift staan. In de lange campagne zijn grenzen verlegd, grenzen die normaal het verschil tussen fictie en werkelijkheid aangeven. De strijd tussen Clinton en Trump heeft iets onwezenlijks. Twists and turns zijn elkaar in ijltempo blijven opvolgen en doen de race van het ene uiterste naar het andere uitslaan.

Meer dan anders lijkt emotie de keuze te sturen voor of tegen een kandidaat. Je zou het - een headline van Le Monde parafraserend - 'l'élection de la colère' kunnen noemen. Deze verkiezingen draaien meer rond afkeer dan rond voorkeur. Kiest Amerika tegen 'een ontspoorde narcist die met moeite van de nucleaire knop is weg te houden'? Of tegen 'een kandidaat die zo corrupt is dat ze in de gevangenis thuishoort'?

Beide kandidaten brengen inderdaad hun eigen bagage mee en de neerslag in klassieke en sociale media is verre van fraai gebleken. Opvallend is ook dat weinigen geloven dat deze twee ook

daadwerkelijk de problemen kunnen oplossen die de aanleiding vormen voor deze strijd. Er heerst daardoor een soort pessimisme dat deze presidentsverkiezing op lange termijn een verschil kan maken.

SHARE

Een president Trump zou in de eerste plaats een signaal zijn tegen een politiek systeem dat doof is gebleken voor de problemen van een belangrijk deel van de bevolking

Veel Trump-aanhangers willen vooral een krachtig signaal uitsturen. Een president Trump zou in de eerste plaats een signaal zijn tegen een politiek systeem dat doof is gebleken voor de problemen van een belangrijk deel van de bevolking.

Problemen die volgen uit globalisering - waar immigratie in meespeelt - en technologische ontwikkelingen. Hier vind je de angstige (veelal blanke) burger die de maatschappij om zich heen ziet veranderen, die zichzelf daarin als verliezer ziet en vreest dat het van hier alleen maar verder bergaf kan gaan. Die angstige burger is boos op alles wat naar establishment ruikt: de partijen, de politieke leiders, de media en het legertje experts dat daarvoor een uitleg heeft of

beweert te hebben. De keuze voor een buitenstaander als Trump is de keuze voor een andere aanpak waarvan men niet zeker is of hij echt kan werken maar waarvan de aantrekkelijkheid is dat hij anders is en breekt met iets dat als het gedachtegoed van een intellectuele bovenlaag wordt gezien. Een flinke schop tegen het systeem, kortom.

Ook veel Clinton-aanhangers zullen niet echt geloven dat van die kant grote veranderingen te verwachten vallen of zelfs nog maar de creativiteit om met oplossingen voor de dag te komen. Clinton wordt als een kandidaat van het verleden gezien, een kandidaat die worstelt met het vinden van een juist compromis tussen de verschillende meningen die haar door de opiniepeilers worden voorgelegd. En aan die kant is er ook het gemis: het gemis van een kandidaat zoals Obama of Sanders, die een zaai in vuur en vlam kunnen zetten, die het hart sneller doen slaan, die op zijn minst overtuigend aangeven dat ze voor de oplossingen zullen vechten. Een keuze voor Clinton is vooral een keuze tegen Trump en voor een belangrijk deel ook een ingeslikte frustratie dat het voor Bernie Sanders niet heeft mogen zijn.

De ironie van deze verkiezing is dan ook dat het net de buitenstaanders zijn die er kleur aan hebben gegeven, kleuren waar sommigen van houden en die anderen afschuwelijk vinden, maar wel kleuren. In dit mediatijdperk trekken dit soort kleuren - de hyperbool die daarmee

verbonden is - de aandacht, en maken of
breken ze kandidaten.

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

Trump heeft dat als geen ander begrepen.

Met minimale inzet van financiële
middelen, een impulsieve maar ook
uitgekiende aanpak van Twitter en een
boodschap die van meet af aan
provocerend was, wierp hij de media een
aas toe waaraan ze niet konden weerstaan.

Straks weten we of het hem in het Witte
Huis heeft gebracht. Sowieso zal hij het
politieke systeem in brede zin flink door
elkaar hebben geschud. Wie het ook
wordt, velen zullen voor de spiegel moeten
gaan staan: politieke leiders die de
ontevredenheid onderschat hebben;
media die héél laat doorhadden dat
Trump hen met succes voor zijn kar had
gespannen; en zogenaamde experts die
het allemaal niet hadden zien aankomen,
mezelf inclusief.

DOSSIER VERKIEZINGEN VS

LEES ALLE ARTIKELS

LEES MEER OVER

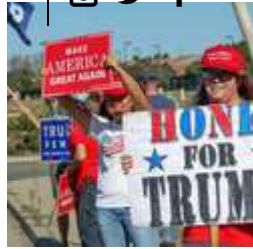
nationale verkiezingen | Clinton | Trump

★ Lees later Deel Deel
   3 shares

☁ 3° ▼ | 📺 TV ▼

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

MEER OPINIE

PASSIE VAN DEVOS

Als het écht om democratie gaat, is meer dialoog met de jammerlijken aangewezen

COLUMN

Als Marsmensjes op onze planeet zouden landen, welke sport zouden zij het leukst vinden?

Zo snel mogelijk op de hoogte van alle nieuwsupdates? Volg De Morgen op Twitter

MEEST GELEZEN

MEEST RECENT

- 1 Kunnen we in godsnaam stoppen
aandacht te besteden aan een probleem
dat er nooit een was?
- 2 Brussel doet zichzelf concertzaal cadeau:
"Hallucinant"
- 3 "Trump leek verbaasd over omvang
presidentiële taken"
- 4 Van abortus tot onderzoek naar Clinton:
dit heeft Trump gezegd in eerste tv-
interview
- 5 Ja, het wordt spannend met Trump. Het
echte drama is dat dat helemaal niet
gehoeven had

DM

Voor abonnees

Select.

Kiosk.

Voordelen.

1 Hoe Sir Bradley Wiggins morgen de Gentse Zesdaagse in zijn geboortestad rijdt als eerbetoon aan zijn vader

2 Weegt Parys zwaar genoeg om Leuven geel-zwart te kleuren?

3 Onze kinderen surfen "schrikbarend" roekeloos

4 Big Pharma lijkt toch allerarmsten te helpen

5 'Ventenregering' blijkt niet vrouwvriendelijk

MUST READS

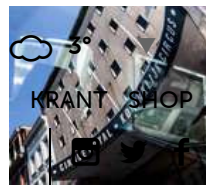
BINNENLAND

Belg werkt veel minder lang dan gemiddelde Europeaan

GLOBAL WARMING

2016 wordt warmste jaar ooit gemeten

BRUSSEL
▼
Brussel doet zichzelf
concertzaal cadeau:
"Hallucinant"

UPDATE
3,8 miljoen
Nederlandstalige
accounts van sekssites
gehackt

N-VA LEUVEN

Weegt Parys zwaar genoeg
om Leuven geel-zwart te
kleuren?

TELEVISIE

7 topreeksen om naar (uit)
te kijken

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST

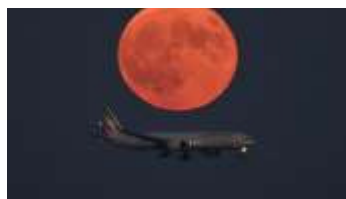
BUITENLAND

**Rauw, radicaal en ongelikte
beer: deze man wordt
Trump's belangrijkste
adviseur**

STANDPUNT

**Ja, het wordt spannend
met Trump. Het echte
drama is dat dat helemaal
niet hoeven had**

5 MEEST GEDEELDE ARTIKELS

WETENSCHAP

**Morgen te zien: de vetste volle maan
sinds 1948**

♥ 488

OPINIE 3 ▼ | TV ▼
We mogen niet opkijken naar de
KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTENDIENST
superriiken
| Instagram Twitter Facebook

♥ 431

ZWARTE PIET OF NIET?

Lies Lefever: "Een Pietenpact? Te gek om los te lopen!"

♥ 336

ZWARTE PIET

Homans: "Minderhedenforum krijgt geen subsidies om onzin over Zwarte Piet uit te kramen"

♥ 295

CONCERTNIEUWS

Foo Fighters hinten op Belgisch concert

♥ 286

3°

TV

KRANT

SHOP

ABONNEMENT

KLANTENDIENST

Vacature

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

KU LEUVEN

Bekijk job

LOGISTIEK MEDEWERKER CUSTOMER SERVICE (M/V)

Actief Select Leuven

Bekijk job

WERKPLAATS- EN MAGAZIJNVERANTWOORDELIJKE

YELLOW SELECTIE Vlaams-Brabant Leuven

Bekijk job

ADVISEUR FOOD LAW BIJ BELGISCHE CONFEDERATIE VAN DE

ADVER-ONLINE

Bekijk job

BINNENLAND

- Opgelichte Ludo Philippaerts krijgt 725.000 euro schadevergoeding
- EK voetbal had positieve impact op Belgische economie
- Doe de test: hoe hoog is risico op diabetes?

BUITENLAND

- Massale drugsactie in aan België grenzende Nederlandse gemeenten
- Trump en Chinese president bepleiten samenwerking in verzoenend telefoongesprek
- Lego doet 'Daily Mail' in de ban

POLITIEK

- Bernard Wesphael kondigt comeback aan
- België en Nederland kopen samen oorlogsschepen
- Gedaan met cafévoetbal?

<http://www.demorgen.be/opinie/deze-verkiezingen-draaien-meer-rond-afkeer-dan-ron...> 14/11/2016

KRANT SHOP ABONNEMENT KLANTDIENST

ECONOMIE

- Onder welke depositogarantieregeling valt je bank?
- Jongerenbonus wordt werkervaring
- Muyters: "Hopen dat contacten leiden tot contracten"

WETENSCHAP

- 2016 wordt warmste jaar ooit gemeten
- Tihange 1 maand langer dicht
- Big Pharma lijkt toch allerarmsten te helpen

OPINIE

- Als Marsmensjes op onze planeet zouden landen, welke sport zouden zij het leukst vinden?
- Een supermaan is niet fenomenaal. Dat we maanbewegingen zo zorgvuldig kunnen beschrijven is dat wel
- Als het écht om democratie gaat, is meer dialoog met de jammerlijken aangewezen

SPORT

- Genk-KV Mechelen wordt niet gespeeld
- "Mauresmo stopt als kapitein van Franse Fed Cup-ploeg"
- Hoe Sir Bradley Wiggins morgen de Gentse Zesdaagse in zijn geboortestad rijdt als eerbetoon aan zijn vader

Ontvang iedere dag het belangrijkste
nieuws in uw mailbox

Emailadres

AANVRAGEN

DEMORGEN.BE

[De Morgen op Facebook](#)

[De Morgen op Twitter](#)

[Raadpleeg het archief](#)

[Cookiebeleid](#)

DE KRANT

[Info over nieuw abonnement](#)

[Info over lopend abonnement](#)

[Online krant](#)

OVER DE MORGEN

[Contacteer ons](#)

[Adverteren](#)

[Vacatures](#)

© 2016 De Persgroep Digital

Alle rechten voorbehouden

Lees de [gebruiksvoorwaarden](#) en het [privacybeleid](#)

Bezoek ook www.volkskrant.nl

LICENSE PUBLISH

